

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

освітня програма
ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО), ПЕРША –
АНГЛІЙСЬКА
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
(035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська)
галузь знань 03 Гуманітарні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету обліку та фінансів
Голова вченої ради

(Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО)
(протокол від 02 вересня 2024 року № 1)

Програма атестації вводиться в дію
з 02 вересня 2024 року
Декан факультету обліку та фінансів

(Олександр БЕЗКРОВНИЙ)
(розпорядження від 02 вересня 2024 року № 77)

Полтава, 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки.

ВНЕСЕНО

кафедрою германської і української філології Полтавського державного аграрного університету
Протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

РОЗРОБНИКИ:

Мокляк Оксана, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології

Савенкова Олена, старший викладач кафедри германської і української філології
Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології;

Тагільцева Яніна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології.

СХВАЛЕНО

радою з якості вищої освіти спеціальності «Філологія»
Протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності «Філологія»

Олена САВЕНКОВА

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Перелік нормативних документів, на яких базується Програма атестації	4
2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	5
3. Вимоги до атестаційного екзамену	6
4. Оцінювання рівня якості підготовки	8
5. Порядок присвоєння кваліфікації	10

Вступ

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки» (далі – Програма атестації) – це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості загальних та фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська відповідно до стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації атестаційного екзамену;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки здобувачів вищої освіти.

1. Перелік нормативних документів, на яких базується Програма атестації

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2024. № 3642-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Закон України «Про освіту» від 04.06.2024. № 3760-IX. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

4. Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки.

5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/la>

[ws/show/266-2015-%D0%BF](https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyu1608sayt.pdf)

6. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 218 від 26 червня 2024 року. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyu1608sayt.pdf>

7. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН № 871 від 20 червня 2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/035-Filolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>

2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

2.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

2.2. Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей бакалавра філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

2.3. Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

2.4. Атестація у формі атестаційного екзамену здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та

літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки.

2.5. У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування отриманих знань та демонстрацію сформованих умінь і навичок у непередбачуваних умовах.

2.6. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки та освітньо-професійної програми Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки здійснюється Екзаменаційною комісією зі спеціальності Філологія, голова якої затверджується наказом ректора Полтавського державного аграрного університету (далі – ЕК).

3. Вимоги до атестаційного екзамену

3.1. Атестаційний екзамен повинен забезпечувати оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки та освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки.

3.2. Атестаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості його професійних компетентностей є: практичні завдання в усній (говоріння за темою поданого повідомлення (англійська мова), виконання усного перекладу з англійської мови на державну) і в письмовій (виконання завдання на письмовий переклад з державної мови на англійську та з німецької мови на державну) формах, тестові завдання з літературознавчих освітніх компонентів, аудіювання.

3.3. Формою проведення атестаційного екзамену є поєднання усної та письмової форм.

3.4. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є зміст програм освітніх компонентів, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою, що формують результати навчання та систему компетентностей бакалавра філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

3.5. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурування

змісту освітніх компонентів, що формують результати навчання та систему компетентностей фахівця і виносяться на атестацію.

3.6. Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки.

3.7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення атестаційного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;

- інформаційно-консультативної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до атестаційного екзамену;

- використання критеріїв об'єктивного оцінювання.

3.8. Комплекс засобів оцінювання формується кафедрою, що відповідає за реалізацію ОП, самостійно та за кількісними і якісними параметрами повинен бути презентативним, охоплювати увесь масив Програми атестаційного екзамену, затвердженої в установленому порядку.

3.9. Програма атестаційного екзамену формується відповідно до освітньо-професійної програми Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки, містить вступ (розкривається мета та зміст програми) та зміст освітніх компонентів циклу професійної підготовки бакалавра філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, що виносяться на атестацію та список рекомендованих інформаційних джерел.

3.10. Програма атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки відтворює основні функціональні складники компетентнісної моделі фахівця, відповідає принципам валідності, наукової насиченості, інформативності, інноваційності, націлена на вирішення спеціалізованих завдань та практичних проблем, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3.11. Кафедра, що відповідає за реалізацію ОП, забезпечує членів ЕК алгоритмізованими рішеннями атестаційних завдань з фонду засобів оцінювання.

4. Оцінювання рівня якості підготовки

4.1. Оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей у здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених Програмою атестації.

4.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є набута система компетентностей бакалавра філології за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), відтворена у процесі говоріння іноземною мовою (англійська) за темою поданого повідомлення, під час аудіювання іноземною мовою (німецька), виконання усного перекладу з англійської мови на державну і виконання завдання на письмовий переклад з державної мови на англійську та з німецької мови на державну, тестові завдання з літературознавчих освітніх компонентів.

4.3. Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, уміє застосовувати сучасні досягнення науки в галузі лінгвістики, перекладознавства та літературознавства;

- вміє розв'язувати складні та непередбачувані завдання і проблеми щодо предмета професійної діяльності, що вимагає самостійного збирання та інтерпретації інформації, вибору методів та засобів вирішення, застосування інноваційних підходів.

4.4. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).

4.5. Підсумкова оцінка комплексного атестаційного екзамену визначається через знаходження середньоарифметичного значення отриманих оцінок за кожен вид завдань, передбачених Програмою атестації.

4.6. Критерії оцінювання результатів практичного ситуативного завдання, відтворених у процесі говоріння за темою поданого повідомлення, виконання усного перекладу з англійської мови на державну:

- «відмінно» (90 – 100 балів; А – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє подати інформацію відповідно до комунікативного завдання, правильно використовує лексичні одиниці та граматичні структури;

- «добре» (82 – 89 бали, В – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє подати інформацію відповідно до комунікативного завдання, припускається незначних лексичних та граматичних помилок; допущені помилки не порушують сприйняття змісту;

– «добре» (74 – 81 бали, C – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте використовує обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які ускладнюють розуміння змісту;

«задовільно» (64 – 73 бали, D – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте припускається великої кількості помилок;

«задовільно» (60 – 63 бали, E – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти частково подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте припускається великої кількості помилок;

«незадовільно» (35 – 59 балів FX – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію невідповідно до комунікативного завдання, використовує дуже обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які роблять неможливим розуміння змісту;

«незадовільно» (1 – 34 балів, F – за шкалою ЄКТС) – у здобувача вищої освіти подання інформації відповідно до комунікативного завдання викликає великі труднощі.

4.7. Критерії оцінювання письмового перекладу:

– «відмінно» (90 – 100 балів, A – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти відповідно до комунікативного завдання, правильно використовує лексичні одиниці та граматичні структури;

– «добре» (82 – 89 бали, B – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти, припускається кількох помилок при використанні вивчених граматичних структур; допущені помилки не порушують сприйняття змісту тексту;

«добре» (74 – 81 бали, C – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти, проте використовує обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які ускладнюють розуміння тексту;

«задовільно» (64 – 73 бали, D – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти перекладає тексти, припускається великої кількості помилок;

«задовільно» (60 – 63 бали, E – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти може перекласти окремі частини тексту, припускається великої кількості помилок;

«незадовільно» (35 – 59 балів, FX – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти намагається перекласти окремі частини тексту, але припускається великої кількості помилок, які унеможливають розуміння тексту;

– «незадовільно» (1 – 34 балів, F – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти не може виконати письмовий переклад тексту.

4.8. Критерії оцінювання завдань аудіювання:

Кожна правильна відповідь здобувача вищої освіти оцінюється в 1 бал. Розрахунок підсумкової оцінки відповідно до 100-бальної шкали оцінювання здійснюється за такою формулою:

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{Кількість правильних відповідей} \times 100 \%}{\text{Загальна кількість тестових завдань}}$$

4.9. Критерії оцінювання виконання тестових завдань з літературознавчих освітніх компонентів:

Кожна правильна відповідь здобувача вищої освіти оцінюється в 1 бал. Розрахунок підсумкової оцінки відповідно до 100-бальної шкали оцінювання здійснюється за такою формулою:

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{Кількість правильних відповідей} \times 100 \%}{\text{Загальна кількість тестових завдань}}$$

5. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного складання атестаційного екзамену ЕК приймає рішення про присвоєння кваліфікації бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська і про видачу випускнику диплома державного зразка.